

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл.бр. К-По₂ 11/2017**

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА ОДРЖАНОГ ДАНА 24.10.2019. ГОДИНЕ

К-По₂ 11/2017

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА одржаног дана 24.10.2019. године**

Председник већа: 24.10.2019. година, 9,30 часова.

Председник већа отвара заседање у предмету Вишег суда у Београду - Одељења за ратне злочине К-По₂ број 11/17, против оптуженог **Плавањац Јоје** због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ и оптуженог **Наранчић Здравка** због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ у помагању, у вези члана 24 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва – Тужитељства Босне и Херцеговине, Посебно одељење за ратне злочине број Т20 0 КТР30006572 13 од 31.12.2013, године, потврђена дана 07.01.2014. године, а преузета и уређена оптужницом Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије КТО-4/17 од 26.12.2017. године.

Веће поступа у неизмењеном саставу.

Констатује се да су на главни претрес приступили:

-заменик тужиоца за ратне злочине доктор Бруно Векарић,

-оптужени Јоја Плавањац,

-оптужени Здравко Наранчић.

Присутни браниоци оптужених:

-бранилац оптуженог Јоје Плавањаца, адвокат Александар Ивковић и

-бранилац оптуженог Здравка Наранчића, адвокат Јасминка Кузовић.

У судници у публици присутна лица: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED].

Констатује се да су испуњене процесне претпоставке за одржавање главног претреса.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес **одржи**.

Наставља се главни претрес прекинут дана 17.09.2019. године.

Главни претрес је јаван.

Врши се аудио снимање тока главног претреса, а препис тонског снимка биће саставни део записника о главном претресу.

ИЗНОШЕЊЕ ЗАВРШНИХ РЕЧИ

Председник већа: Позивам заменика тужиоца за ратне злочине доктора Бруна Векарића да изнесе своју завршну реч.

Заменик тужиоца за ратне злочине у завршној речи изјави:

Заменик тужиоца за ратне злочине: Хвала, поштовани суде.

Поштовани суде, Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије остаје у свему при оптужници КТО број 4/2017, која је преузета из Тужилаштва Тужитељства БиХ, Посебног одјела за ратне злочине и уређена према законима Републике Србије против Јоје Плавањца и Здравка Наранчића, за кривично дело из члана 142 став 1 у вези са чланом 24 КЗ СРЈ.

Ово кривично дело врши онај ко кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба нареди или изврши неко од алтернативно одређених радњи извршења кривичног дела, које су таксативно наведене у овом законском члану. Конкретно, Тужилаштво терети Јоју Плавањца и Здравка Наранчића за убиство једанаест цивилних лица и помагање у убиству, чиме су извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва.

Поштовани суде, обавеза је тужиоца пре свега била, да током главног претреса изведе доказе о постојању битних обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 24 КЗ СРЈ, за које се терете оптужени. Није спорно да је извршење овог кривичног дела са аспекта домаћег и Међународног уговорног права и Међународног обичајног права, општих принципа Међународног кривичног права представљало кривично дело у време његовог извршења, те самим тим, повлачи кривичну одговорност за учињење истог. Сматрам да је Тужилаштво ван разумне сумње доказало испуњеност заједничких битних елемената кривичног дела ратног злочина и то да је у инкриминисаном периоду постојао оружани сукоб, да је у конкретном случају постојало кршење правила Међународног хуманитарног права и да је оно било тешко, да постоји веза између радњи оптужених и оружаног сукоба, односно да су оптужени дело извршили користећи контекст оружаног сукоба, да је кривично дело почињено против особа које нису активно учествовале у непријатељствима, односно против заштићених лица, како је то предвиђено Женевским конвенцијама.

Постојање оружаног сукоба. Током суђења као неспорна чињеница, показало се постојање оружаног сукоба, као битног елемента кривичног дела ратног злочина. Оружани сукоб на територији БиХ трајао је и у време извршења кривичног дела које се оптуженима ставља на терет, у августу 1992. године, а одвијао се између оружаних формација на страни бошњачког, српског и хрватског народа који су живели на територији БиХ. Такав оружани сукоб био је довољног интензитета, представљао је по свом карактеру немеђународни оружани сукоб на који су примењиве одредбе

Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних сукоба које су ратификоване Одлуком Народне скупштине ФНРЈ број 24/50. Из тог разлога, ове уговоре Тужилаштво је навело као основ своје оптужнице, односно као основ кршења правила Међународног права. Будући да у току главног претреса и припремног рочишта није оспоравана чињеница постојања унутрашњег, односно немеђународног оружаног сукоба на подручју БиХ између Армије БиХ и Војске Републике Српске и да су око ове чињенице сагласне обе стране у поступку, постојање оружаног сукоба на подручју БиХ, укључујући и подручје општине на којој је почињено кривично дело, доказано је не само утврђеним чињеницама, већ и пресудама Међународног кривичног суда за бившу Југославију, исказима саслушаних сведока, па и исказима окривљених. Тешко кршење Међународног хуманитарног права. Оптужница се у овом предмету заснива на члану 142 КЗ СРЈ у вези са чланом 24 и заједничким чланом 3 Женевских конвенција које одражава темељне хуманитарне принципе на којима су засноване Женевске конвенције у целини. Заједнички члан 3 део је Међународног обичајног права и сва дела набројана на том месту представљају озбиљна кршења Међународног хуманитарног права која повлаче индивидуалну кривичну одговорност за починиоце. Ове чињенице не препознаје само теорија, него и пракса која је изражена кроз пресуде Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију, па бих навео неке од њих: то је одлука о надлежности у предмету „Тадић“ у параграфу 89, одлука Жалбеног већа у предмету „Тадић“ по интерлокутарној жалби одбране на надлежност суда из 1995., параграф 70, затим пресуда Жалбеног већа у предмету „Челебићи“ параграф 143 и параграф 167, као и пресуда Претресног већа у предмету „Блашкић“ у параграфу 176. У погледу кривичног дела ратни злочин над цивилним становништвом неспорно је да је забрана ратног злочина такође део обичајног Међународног права и то како у међународном, тако и у немеђународном оружаном сукобу. Ово се види, како из Студије Међународног комитета Црвеног крста, конкретно правила 93 Студије о обичајном међународном хуманитарном праву, објављеној од стране Међународног комитета Црвеног крста 2005. године, тако и судске праксе националних судова Међународних трибунала.

Сматрамо да извршење конкретног кривичног дела недвосмислено представља озбиљно тешко кршење Међународног хуманитарног права и тако испуњава и тај битан елемент кривичног дела ратног злочина. Веза између кривичног дела и оружаног сукоба, односно да ли је дело извршено у контексту оружаног сукоба, узимајући у обзир нарочито праксу Међународног кривичног суда за бившу Југославију, према којој да би се показао нексус између кривичног дела и оружаног сукоба, није потребно доказивати да је на подручју на ком су се десили злочини из оптужнице, било стварних борбених дејстава. Довољно је да су злочини за које се оптужени терете били тесно повезани са непријатељствима, да су се догађали на другим деловима територије под контролом страна у сукобу. То, такође можемо видети кроз међународну судску праксу, односно различите одлуке Међународног трибунала за бившу Југославију, одлука Жалбеног већа у предмету „Тадић“ по интерлокуларној жалби одбране на надлежност суда 1995. године, параграф 70, али и пресуда Претресног већа у предмету „Налетелићи“, „Мартинковићи“ у параграфу 177, као и пресуда Претресног већа у предмету „Челебићи“ параграфи 193-195. Дакле, не тражи се сама узрочно-последична веза између оружаног сукоба и почињеног злочина, већ да постојање оружаног сукоба у знатној мери је утицало на способност починиоца да почини злочин, на његову одлуку да га почини, начин почињења или циљ са којим је почињен. А ми смо у

предмету пред нама имали школски пример коришћења контекста оружаног сукоба како би се извршило ово кривично дело. Другим речима, у конкретном случају, управо постојање оружаног сукоба у овом подручју омогућило је оптуженом Јоји Плавањцу и Наранчић Здравку као припадницима 11. крупске лаке пешадијске бригаде Војске Републике Српске да носе униформу и оружје, да се слободно крећу на територији под контролом војске којој су припадали и да најзад изврше насиље над припадницима оног народа који се у таквим околностима налазио у ситуацији потпуне безизлазности и беспомоћности, који у тренутку извршења кривичног дела ничим није представљао опасност по њих или њима ближњима.

Наведене околности су окривљени искористили како би извршили кривично дело ратног злочина и због тога је испуњен битан елемент овог дела и да је оно извршено у контексту оружаног сукоба.

Статус жртве, дакле особе која нема активну улогу у непријатељствима, према заједничком члану 3. Женевске конвенције. Ово је било занимљиво правно питање у току главног претреса. Извесну дилему Тужилаштво је имало у одређивању статуса жртава, обзиром на документацију којом је располагало и неке изјаве сведока одбране. Статус је битан због евентуалне квалификације, као што је познато свима, односно питање да ли се ради о цивилима или ратним заробљеницима. А то је за одбрану, чини нам се, било важно у току поступка.

Поштовани суде, уз Ваше допуштење, изнећу детаљну анализу због чега Тужилаштво сматра да се у овом случају ради о кривичном делу ратни злочин над цивилним становништвом, а не о кривичном делу ратни злочин над ратним заробљеницима. Енциклопедијска дефиниција цивила је веома широка. Под њима се подразумевају сва лица која не припадају оружаним снагама било које стране. Даље, чланом 3 став 1 тачка а) Четврте женевске конвенције о заштити цивилних особа за време рата од 12. августа 1949. године прописано је да су цивили лица која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје, као и лица онеспособљена за борбу услед болести, рањавања, лишења слободе или било ког другог разлога. Међународна судска пракса, тачније, Међународни кривични трибунал за бившу Југославију у предмету „Тужилаштво против Тихомира Блашкића и других“ из 2000. године дефинише цивиле као сва лица која не припадају или више не припадају нечијим оружаним снагама. У том циљу, забрањене су и убудуће се забрањују у свако доба и на сваком месту према горе наведеним особама следећи поступци: повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава, сакаћења, свирепости и мучење, повреде личног достојанства, нарочито увредљиви и понижавајући поступци. Да би нека лица била ратни заробљеници Женевска конвенција изричито прописује услове који, у конкретном случају, дакле у нашем предмету, нису испуњени. Дакле, једанаест жртава из нашег предмета, нису били припадници једне оружане снаге, нити милиције, нити добровољачке јединице које улазе у састав оружаних снага. Нису били припадници осталих милиција, добровољачких јединица, подразумевајући ту и организовани покрет отпора, а то се неспорно може закључити из следећих показатеља које такође захтева Женевска конвенција – нису имали команданта, ниједно лице није било на челу групе, нити је било одговорно за своје потчињене, нису отворено носили оружје у свакодневном у животу, а оружје које су носили приликом хапшења било је неформацијско, неуједначено, нису вршили никаква дејства, нити су се стога могли придржавати ратних закона и обичаја. Такође, нису били припадници оружаних снага

које изјављују да припадају једној влади или власти, нису били лица која прате оружане снаге, нити су се непосредно налазили у њиховом саставу, нису били чланови посаде авионских или морнаричких снага стране у сукобу, једне стране у сукобу, нису били становништво неокупираних, већ територије која је била под контролом друге стране у оружаном сукобу. Дакле, нису могли бити диверзантска група, како је то навео један од сведока одбране Виљевић.

Остали аргументи који потврђују овај став Тужилаштва у погледу статуса жртава. У случају такозване групе „Јокс“, очигледно је да се ради о лицима која су прелазила из окупираних на неокупираних територију, односно прелазили су из простора у коме се осећају несигурно у простор у коме би се по њима осећали безбедно. Њихов осећај несигурности потврђен је изјавама бројних сведока Тужилаштва који су наводили разлоге за овакав поступак жртава. Изјавом сведока, на пример, ██████████, као и предметом који се води пред овим судом КТО 1/17 Тужилаштво за ратне злочине против ██████████, истиче се управо на овом простору, угроженост лица бошњачке националности и то управо са територије Санског Моста, одакле су такозваном купилицом, камионом, комбијем, која купе лица и одводе их у логоре, у овом случају у Лушци Паланку и тамо неке од њих и убијају, доказују тврдње и нашу бојазан поводом овог правног питања. Такође, ове тврдње доказује и обустављени поступак у БиХ против ██████████, а обустављен је зато што је ██████████ у међувремену преминуо. Желим да посебно нагласим важност једног од кључних принципа који третира ову материју у поменутој Женевској конвенцији, а то је принцип дистинкције, односно разликовање цивила и ратних заробљеника који прописује да су овако заробљена лица по Женевској конвенцији заштићена лица и стране у оружаном сукобу дужне су да изврше јасну дистинкцију у погледу статуса појединих физичких лица друге стране у конфликту. Да то кажем на јасном српском, тријажа је неопходна како би се према овим лицима ускладио термин предвиђен Женевском конвенцијом, а тријажа у овом конкретном случају није урађена, нису направљени спискови наводних ратних заробљеника, нису одређени официри, пошто их није ни било, није извршен попис оружја. О томе имамо само неуверљиве исказе неких сведока одбране. Група „Јокс“ је према изјавама сведока била неформална група младих људи, од осамнаест па навише година, скраћеница њиховог пуног назива „Јебо онај ко вас саставио“, можда најбоље говори о озбиљности и опасности ове групе. То су били пријатељи, рођаци који су покушали да пређу на територију где се осећају безбедно. Двојица сведока су их назвала „панкерима“, а панкери нису војна формација, већ припадници музичког тренда тог времена. Посебно истичем изјаву сведока ██████████ који наводи да је десет од једанаест жртава лично познавао, да су то били честити људи, да нису правили никакве проблеме, никакве проблеме нису правили. ██████████ је као председник Ратног председништва и председник Одбора Скупштине општине Босанска Крупа то свакако добро знао. Да ли је онда то диверзантска група, како је то навео један од сведока одбране, поштовани суде? Они нису били униформисани, нису имали формацијско наоружање, нису имали надређеног, нису имали команду, нису имали организацију, нису имали задатак ни циљ. Из налаза форензичара и слика гардеробе жртава, посмртних остатака из јаме „Звечарка“ и списка предмета, нисам успео да препознам ниједну маскирну униформу, како су то неки од сведока одбране наводили, ниједне маскирне панталоне. Па чак и да је било маскирних панталона, можете данас да их видите на свакој пијаци и у центру града као свакодневну одећу. Коначно, посебно од значаја за став Тужилаштва је одредба Женевске конвенције у члану 4 која прописује да сва лица која падну под власт непријатеља, па до њиховог коначног ослобађања и

репатријације уживају заштиту Конвенције. Према Конвенцији, ако постоји сумња да је реч о лицима која су извршила неки ратни чин, што овде није случај, њихов статус треба да утврди надлежни суд. Није намера Тужилаштва да пребаци тежину ове дилеме на суд, већ да апострофира чињеницу да ова лица нису извршила никакав ратни чин. Документи који су изведени као доказ, посебно подаци из војне евиденције у којима се наводи да су двојица од њих, браћа [REDACTED], број војне евиденције ВЈ 70/12 нестала на задатку, [REDACTED], такође нестало као припадник ВЈ 70/12, показује да су они исходовани да би се остварило неко лично право од стране њихових породица, јер они ратни распоред дефинитивно нису ни имали, нису имали задатак ни циљ, нити су извршили било какав ратни чин. Ове тврдње Тужилаштва потврђује и сведок [REDACTED]

Начин на који је извршено ово кривично дело, амбијент, место извршења, такође показује да се није радило ни о каквој погибији на задатку неких од чланова групе „Јокс“, а ни [REDACTED]. Ови људи су стрељани у затвору без претходне тријаже и суђења.

Основаност оптужбе и анализа доказа. Дакле, окривљени Наранчић Здравко, као припадник Чете војне полиције 11. крупске лаке пешадијске бригаде, за време док је обављао дужност стражара у основаном војном затвору у просторијама Основне школе „Петар Кочић“ у Босанској Крупи, у којој су држани затворени цивили бошњачке националности са подручја општине Босанска Крупа, Сански Мост и Бихаћ, мада је био дужан као стражар да заштити затворене цивиле и онемогући улазак у затворске просторије непозваним лицима, то није учинио, већ је омогућио да у просторије затвора уђе наоружан аутоматском пушком окривљени Плавањац Јоја, припадник Војске Републике Српске, тако што је са кључем који му је био поверен као стражару, откључао улазна врата, при чему је окривљени Плавањац прво у затвору тражио притвореног [REDACTED], који је претходних дана лишио живота његову мајку Савку, па како је Праштало већ био одведен у притвор у Бања Луку, окривљени Наранчић Здравко откључава и отвара врата просторије у којој су држани затвореници, затворени цивили бошњачке националности које су звали група „Јокс“, мада је био свестан да ће окривљени Плавањац Јоја према овим цивилним лицима извршити насиље, укључујући и убиства, што је окривљени Плавањац и учинио тако што је одмах по отварању просторије пуцањем из аутоматске пушке у затворене цивиле лишио живота десет лица и то [REDACTED]

[REDACTED], на који начин је окривљени Наранчић свесно омогућио и помогао окривљеном Плавањцу да убије ове цивиле, да би затим, окривљени Наранчић Здравко и окривљени Плавањац Јоја заједно отишли до друге просторије затвора у којој су такође држани затворени цивили бошњачке националности, па је поново окривљени Наранчић откључао и отворио врата ове просторије и гласно затражио да из исте изађе лице по имену [REDACTED], па када је ово лице изашло, окривљени Плавањац га је одвео у фискултурну салу школе, питајући га најпре, зашто је зауставио његовог стрица [REDACTED], а затим га пуцњем из аутоматске пушке лишио живота, на који начин је окривљени Наранчић окривљеном Плавањцу свесно омогућио и помогао у убиству [REDACTED], да би на крају, окривљени Наранчић окривљеном Плавањцу омогућио да несметано изађе из затвора и просторија школе „Петар Кочић“, потом да тела убијених цивила у вечерњим часовима тога дана буду одвезена из просторија школе, а та тела су током 2006. године пронађена и ексхумирана у природној јами званој „Звечарка“, на подручју Лушци Паланке општина Сански Мост.

Што се тиче овог елемента кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва, радње извршења окривљеног Јоје Плавањаца је ратни злочин над цивилним становништвом, односно убиство једанаест цивила, а Наранчић Здравка за помагање у извршењу овог кривичног дела, у смислу члана 142 КЗ СРЈ у вези са чланом 24. Ово дело је предвиђено нашим законодавством и оно се заснива на заједничком члану 3 Женевске конвенције, као што сам већ навео, из 1949. године, које забрањују да према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, рањавања, лишења слободе или било ког другог узрока, поступаће се у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, по рођењу или имовном стању или било ком другом сличном мерилу, па у том смислу забрањују се у свако доба и на сваком месту према напред наведеним лицима, поступци који се наносе животу или телесном интегритету, нарочито све врсте убиства, сакаћења, свирепости и мучења.

Сада бих анализирао доказе и осврнуо бих се на доказе који су изведени током главног претреса, а који су у вези са радњама извршења окривљених. Како је раније наведено, у време извршења кривичног дела на територији БиХ као и на територији Босанска Крупа, постојао је оружани сукоб, што произилази из Одлуке Председништва Републике БиХ о проглашењу ратне опасности („Службени лист Републике БиХ“ број 1 од 09.04.1992. године), као и Одлуке Председништва Републике БиХ о проглашењу ратног стања на територији БиХ донетој 12.06.1992. године, а које је трајало све до 22.12.1995. године, када је Председништво БиХ донело одлуку о укидању ратног стања. Окривљени Јоја Плавањац и Здравко Наранчић у време извршења кривичног дела били су припадници 11. крупске лаке пешадијске бригаде, што се утврђује из Дописа – Извештаја Министарства за питања бораца Републике Српске и исказа саслушаних сведока и исказа и самих окривљених. Поред места, времена и начина извршења кривичног дела, неспорно је да су убијена лица, њих једанаест, били цивили бошњачке националности који су претходно држани затворени у Основној школи „Петар Кочић“, чије су обезбеђење вршили припадници војне полиције 11. крупске лаке пешадијске бригаде. Да је инкриминсана радња окривљеног Плавањац Јоје, у чему му је помагао Наранчић Здравко, имала за последицу лишење живота једанаест цивила мушког пола, који су претходно држани затворени у Основној школи „Петар Кочић“, поименично наведених у диспозитиву оптужнице, произилази из материјалних доказа и докумената који су сачињени у поступку проналаска и ексхумације посмртних остатака у јами „Звечарка“ од стране Комисије за тражење несталих и заробљених лица Републике Српске, као и из докумената које је сачинио Експертски тим вештака на челу са доктором Жељком Каран у поступку судско-медицинске обраде посмртних остатака, ДНК анализе ИСМР, те коначне идентификације и предаје посмртних остатака члановима породице. Да су кривично дело из диспозитива оптужнице извршили окривљени Јоја Плавањац као непосредни извршилац и Здравко Наранчић на дужности стражара у наведеном затвору као помагач, произилази из доказа који су прикупљени из истраге и током главног претреса. Желим да напоменем да су готово сви сведоци који су дали изјаве пред Већем за ратне злочине – Одељења за ратне злочине Вишег суда у Београду остали при изјавама које су дали пред надлежним органима БиХ уз, у неким случајевима, које ћу посебно нагласити, неке измене. О организацији и функционисању затвора у Основној школи „Петар Кочић“ где су претходно били затворени убијени цивили, сведочио је [REDACTED] пред

надежним органима БиХ, који је притом остао при свему у свом исказу, у то време командир једног од водова војне полиције. Сведок је изјавио да се затвор, значи што се тиче организације, функционисања затвора, сведок је изјавио да се затвор налазио у просторијама физкултурне сале, да су стражари имали једну просторију у близини сале и да је њихов основни задатак био да чувају затворена лица од бекства, те исто тако, да неко неовлашћен не би ушао међу затворенике и исте злостављао. Сведок има посредна сазнања да је Јоја Плавањац дошао у школу да тражи лице које је убило његову мајку, а како га није пронашао у школи, побио је неке од затворених цивила. Пред надлежним органима БиХ навео је да се о томе причало касније, није спомињао ничије друго име које би се доводило у везу са тим убиствима, осим имена Јоје Плавањаца. На главном претресу пред Већем за ратне злочине Вишег суда у Београду навео је да је чуо касније да је наводно тамо био и отац Јоје Плавањаца, покојни [REDACTED]. На питање председнице већа, од кога је то чуо, одговорио је са „Не знам“, а на питање, зашто то онда није изјавио пред надлежним органима БиХ, одговорио је такође са „Не знам“. На питање, да ли остаје при изјави коју је дао пред надлежним органима БиХ, рекао је да остаје. У односу на улогу и задатке осумњиченог Здравка Наранчића који је у време извршења кривичног дела био на дужности стражара, сведок је изјавио да је била обавеза да се закључавају врата од зграде која је служила као затвор. Била су двоја врата која су се закључавала. Осим њих, било је правило да нико неовлашћен не би могао да уђе унутра, а када би неко дошао, наишао би на затворена врата, након чега би био легитимисан од стражара и у зависности да ли је овлашћен или не, било би му или му не би било омогућено да уђе унутра. Кључеве су имали само стражари и нико не би могао ући унутра док му се врата не би отворила.

Сведок [REDACTED] је остао при исказу који је дао надлежним органима БиХ, у то време је био припадник војне полиције у саставу вода чији је командир био Грубиша Момир. Изјавио је да су у просторијама физкултурне сале и у свлачионици били затворени цивили бошњачке националности, али и Срби. Од својих колега полицајаца сазнао је да су се у време смене другог вода десила убиства у Основној школи „Петар Кочић“. Тада није био на дужности, али је чуо да је убиство починио Јоја Плавањац, из разлога што је у затвору тражио убицу своје мајке, а пошто га није нашао, побио је затворене цивиле. За та убиства помињало се само име Јоје Плавањаца и никог другог, рекао је он. Затворени цивили у школи били су закључани под надзором стражара док су боравили у просторијама у којима где су били закључани.

Сведок [REDACTED], описујући околности самог инкриминисаног догађаја, изјавио је да је била недеља вече у месецу августу 1992. године када је током ноћи у затвор Основне школе „Петар Кочић“ доведено једно лице које је убило мајку Јоје Плавањаца. Видео га је ујутру свезаног за радијатор, а поподне га већ није било у школи. Тог дана је чуо неку галаму и долазак возила у школу, ударац ногом у врата школе и та галама се пењала поред њихове учионице и до краја ходника, где су били смештени припадници такозване групе „Локс“. Из те просторије чуо је јауке, ломљаву, галаму, псовање муслиманске мајке. То је трајало по њему око два сата. После тога је чуо: „Дај ми овамо [REDACTED]“. Потом су се отворила врата учионице и сведок је препознао свог комшију Јоју Плавањаца који стоји зајапурен, црвен у лицу, имао је бркове, заврнутих рукава у војној униформи, док је врата држао стражар кога је познавао, Здравко Наранчић. [REDACTED] је изашао напоље, врата су се затворила, после чега је сведок, стојећи у непосредној близини врата, добро чуо, добро му познат глас Јоје Плавањаца који је питао [REDACTED]: „Ко је оставио мог стрица [REDACTED]?“. Није чуо одговор и одједном је чуо пуцањ, па још један испалени метак и

тупи пад на под, након чега се [REDACTED] више није вратио у учионицу. Чули су се кораци низ ходник, а затим и пуцњиви, тачније појединачна пуцњава, најмање десет појединачних пуцњева. После десетак минута су се чула још четири појединачна пуцња. Касније су сазнали да су тим пуцњевима побијени момци из такозване групе „Јокс“. Током вечери пред школу је дошао камион, који је нешто утоваривао, по изјави сведока. Чуо је да се ходником нешто вукло, а дан после, видео је крв и рупе од метака по зидовима просторије где су боравили припадници групе „Јокс“.

Сведок [REDACTED] је лично познавао Јоју Плавањаца. Био је у критично време заробљен у школи „Петар Кочић“. Изјавио је да је почетком јула у затвор доведено десетак младића који су смештени у задњу просторију, иза просторије где је он био затворен. Међу њима је препознао [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], док је за време боравка сазнао да су осталих седам затвореника из Окреча, Санског Моста и да се презивају [REDACTED]. У првој половини августа 1992. године негде пред вече, у затвор је дошао Јоја Плавањац, препознао га је по гласу и чуо је стражара Здравка Наранчића који га је ословљавао са „Јоја“. Најпре је чуо рафалну пуцњаву и људске крике, а после минут, два, чуо је два, три појединачна пуцња, а некако истовремено је чуо и Наранчићев глас који виче: „Немој то радити, Јоја“, као и Јојине речи: „Не бојим се ни генерала, ни суда“. После тога, неко је покушао отворити врата просторије у којој је сведок био затворен, померала се квака на вратима и чуо је глас Наранчићев који је рекао да је ту војна опрема и да ту нема ништа. Затим је чуо кораке који се удаљују, галаму на дну ходника где је просторија у којој су били затворени цивили из Поткалиња, а затим три пуцња из правца физкултурне сале. Кроз прозор је видео како из школе одлази Јоја Плавањац и још једно лице, за које је касније сазнао да је био [REDACTED]. Те ноћи је чуо да износе тела и чуо је звук камиона. Чуо је од других заробљеника да је Јоја извео [REDACTED] у физкултурну салу где је чуо наводно још три пуцња, када је [REDACTED] наводно лишен живота. Ни он, као и претходни сведок, није видео Јојиног оца [REDACTED] Плавањаца.

Сведок [REDACTED] је изјавио да је око половине месеца јула 1992. године у затвор доведена група од десет момака које су стражари звали група „Јокс“, а били су смештени у последњој просторији на дну ходника, до просторије у којој је он био затворен. Био је притворен са [REDACTED] који је лично познавао Јоју Плавањаца и који је гледајући кроз отвор на зиду рекао: „Откуд Јоја?“, који је носио аутоматско наоружање, био је заврнутих рукава на униформи, висок, тамне косе, тамних бркова, средње грађе, како га је описао сведок. По доласку, након што је дошао до улазних врата затвора, тражио је од стражара да их отвори, да би му Наранчић који је био на стражи врата и отворио. Јоја је питао: „Где су?“, затим је чуо кораке низ ходник ка просторији где су били затворени момци из групе „Јокс“. Чуло се отварање врата и питање: „Шта сте, балије, четници, усташе?“. Чуо је одговор: „Муслимани“. А потом псовке, репетирање пушке и десет појединачних пуцњева. После пуцњаве чула се препирка између Јоје и Наранчића који је питао Јоју: „Шта си учинио?“. Чуо је поново кораке, позивање имена [REDACTED] или [REDACTED], а затим отварање врата на почетку ходника и речи: „Ајде у дворану“. Недуго затим чује још један пуцањ који долази из дворане, чује Наранчића који је рекао: "Шта уради, Јоја?", као и посмртне ропце двојице цивила из групе "ЈОКС", а потом и његове речи: "Иди сада докрајчи", чује долазак и глас Милета Тазића који је корио Наранчића, рекавши му: "Шта си урадио Наранчићу, зашто си му дозволио". Чуо је још два хица, не зна ко је докрајчио жртве, али се сећа да је Наранчић или неко трећи рекао Јоји да то уради, услед чега је све утихнуло. Такође је приметио да је [REDACTED] рекао да одводе Јоју. Истог дана када је пао мрак је

пред школу доведен камион, а затим се чуло како неко вуче тела низ ходник и потом их товари у камион. Касније су приликом чишћења пронашли чауре и комад меса на месту где је [REDACTED] убијен. Не помиње оца Јоје Плавањца, [REDACTED].

[REDACTED] је такође био заробљеник односно затвореник у школи "Петар Кочић". Познаје обојицу окривљених. Изјавио је да су се на просторији, где је осим њега био затворен и [REDACTED], отворила врата и видео је да је кваку држао Наранчић Здравко, док је иза њега видео Јоју Плавањца како стоји у прашњавој маскирној униформи, заврнутих рукава, црвеног и знојавог лица, носио је краће уредне бркове. Мисли да је имао "шкорпион". Тада је Наранчић позвао [REDACTED] да изађе напоље, затворио врата и чули су се кораци који одлазе ка сали. Из сале је чуо Јојин глас: "Одговори ми, ако ми не одговориш, убићу те", [REDACTED]: "Ја о томе не знам ништа", а затим пуцањ. После тог пуцња, чули су се кораци низ ходник, а затим из правца просторије где су били затворени припадници групе "ЈОКС", чула се вика, галама. Чује глас Јоје Плавањца који каже: "Устајте на ноге и уза зид", затим појединачну пуцњаву, није бројао, а претпоставља да је било десетак пуцњева. После се чуло и јечање, затим глас који говори: "Убиј овога, овај је још жив", затим се чуо још један пуцањ и ужурбано кретање кроз ходник. Када је касније стигла војна полиција која је одвела Јоју, спомињало се Јојино име: "Водите Јоју одавлен, поубијаће све људе". Сведок тврди да су лица докрајчена пре доласка војне полиције. Познавао је неке припаднике такозване групе "ЈОКС" и није видео Јојиног оца, [REDACTED] у тој прилици. Када су после пар дана премештени у просторију у којој су били убијени припадници групе "ЈОКС", по зидовима је приметио трагове од метака, отпали малтер, трагове крви и косе.

Сведок [REDACTED] познавао је Јоју Плавањца од раније. Изјавио је да је крајем јула и почетком августа у школу доведен [REDACTED] који је наводно убио мајку Јоје Плавањца, жену [REDACTED] болничара. Наредног дана чује галаму из ходника, када су се отворила врата из просторије у којој је био, на вратима је стајао стражар Наранчић, а иза њега је био Јоја Плавањац кога је сведок препознао, јер га је видео последњи пут уочи иселења из Поткалиња. Плавањац је био у маскирној униформи, имао је аутоматску пушку са преклопним кундаком, како је он рекао, гледао је по просторији, показао руком на [REDACTED], рекавши му: "Ти изађи". [REDACTED] је изашао, Наранчић је одмах затворио врата, потом се чуо разговор и сећа се реченице: "Ко си ти да заустављаш мог стрица, што си га устављао?". После тога пуцањ из аутоматске пушке, затим се чуо звук чизама кроз ходник и чим је престала шкрипа чизама, пуцњеви, око петнаестак, из просторије где је била група "ЈОКС". Из те просторије су се чули јауци и сведок је чуо да је неко рекао: "Иди их докрајчи", а затим још три, четири пуцња, по сведоку. Све се утишало до навече, кад се пред школом чуо звук камиона, затим да се нешто вуче кроз ходник, а потом поново звук камиона. Сутрадан је сведок пребачен у просторију где су претходно били припадници групе "ЈОКС", пре него што су били убијени, видео је комадиће меса, кости, крви, рупе од метака у зиду и велики број мува. Није видео Јојиног оца [REDACTED] том приликом.

[REDACTED] био је кум Јоје Плавањца. У време инкриминисаног догађаја био је начелник штаба Једанаесте крупске бригаде и потврдио је да га је у лето, месецу августу, командант бригаде [REDACTED] позвао, да је код њега у згради музеја затекао Плавањац Јоју те да му је [REDACTED] саопштио: "Догодило се нешто у затвору са чим је Јоја повезан". Јоја Плавањац је одбио да са [REDACTED] прича о том догађају без

присуства [REDACTED]. Јоја је био је видно потресен, а током разговора ни он ни командант [REDACTED] нису помињали Јојиног оца [REDACTED]. Јоја је помињао само [REDACTED]. Много година касније чуо је од људи из Крупе да је Јоја учествовао у убиствима у наведеној школи "Петар Кочић". Јоја му никад није негирао злочин, никад му о њему није причао, иако су кумови. Потврдио је да је Јоја дужио аутоматску пушку, потврдио је да ни затвор ни војна полиција немају везе са Јојом Плавањцем, да је Наранчић Здравко погрешно сматрао да му је Јоја надређени. Истовремено је описао Јојину нарав као пргаву, „може напрасно да доноси одлуке, знао је бити агресиван“. Због његове нарави, закључујем, и страха да Јоја Плавањац нешто не учини, евакуисана је цела [REDACTED] фамилија са места у коме је живела, а Јоја је одведен из Јасенице.

Сведок [REDACTED] је био заробљеник у школи у августу '92. године. Видео је у затвору младе људе који су се звали "Јосковци". Имали су на себи мајице са ознаком "ЈОКС". Тај дан Наранчић им је доносио храну, чуо је галаму, псовке, јауке и пуцњеве из просторије у којој су се налазили припадници групе "ЈОКС". Чуо је из те просторије позив у помоћ и повик: "Дајте доктора", потом је чуо још два пуцња, а касније кад се смрачило, да вуку нешто низ ходник, да товари у камион, а затим је чуо прскање воде у ходнику.

[REDACTED] сведок, потврђује да је био затворен у школи "Петар Кочић" у августу '92. и наводи с ким је био затворен, чиме потврђује веродостојност изјава сведока који су пред овим већем дали [REDACTED], [REDACTED], покојни [REDACTED], чија је изјава читана, а који су заједно са њим били у затвору. Чуо је Јоју који је дошао у школу, а знао је да је Јоја јер је чуо реченицу: "Јоја шта уради, да сам знао не бих пошао с тобом". Чуо је испитивање, галаму, на крају више пуцања, а затим још један пуцањ из спортске сале. Чуо је јауке, два гласа како дозивају доктора, чуо је потом: "Сад ћу вам ја дати спас", и потом пуцње, два, три. Чистио је од крви просторију у којој су били припадници групе "ЈОКС" и спортску салу, у којој је видео крв и рупу од метака у висини човека.

Сведок [REDACTED] није био заробљеник, али је од људи православне вероисповести Српске Јасенице и Муслимана који су били затворени у школи "Петар Кочић" чуо да је затворенике лишио живота Јоја Плавањац, а нико није спомињао његовог оца [REDACTED]

Сведок [REDACTED] је био заробљеник у школи, чуо је да неко тражи да изађе један затвореник из просторије у којој се и он налазио. Отворила су се врата, чуо се пуцањ, два, а потом је чуо више појединачних пуцњева. Чуо је: "Ниси то требао учинити", "Јесам, шта ми могу, узети чинове". Видео је да вуку тела у возила марке „Ландровер“, чуо је од [REDACTED] да их је убио капетан прве класе из Дубовика. Јоја Плавањац је био капетан прве класе у резерви, а рођен у Дубовику.

[REDACTED] потврђује присуство [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED]. Сведок је чуо, не опредељујући време, да је [REDACTED] болничар помогао неком човеку по имену [REDACTED]. Касније је чуо да му је жена убијена и да је у школу доведен човек који ју је убио. Описао је школу "Петар Кочић" и како у њу доводе њих осморицу, које је прецизно набројао, чиме је потврдио кредибилитет сведока који су сведочили пред овим већем и чије су изјаве читане, и њихово присуство у време извршења кривичног дела на месту извршења. Рекао је да је

у инкриминисаном периоду дошао непознати човек, чуо је рафалну пуцњаву и убрзо затим неколико појединачних пуцњева. Онда су се отворила врата просторије у којој се налазио и неко је позвао ██████, када је овај изведен из просторије, чуо је: "Сећаш ли се да сте ти и твој брат зауставили мог стрица", потом је чуо пуцањ и реченицу: "Шта си учинио". ██████ се није вратио. Потом је чуо да нешто вуку кроз ходник, премештен је у просторију где су раније били "Јоксовци", припадници групе "ЈОКС", затекао трагове злочина, масу за коју мисли да је био мозак, крв, сећа се да је касније чуо причу да је то учинио Јоја Плавањац.

Сведок ██████ је навео имена лица која су покушали да пређу на територију под контролом Бошњака која се подударају са именима лица која су убијена у основној школи и која су заробљена, а са називом група "ЈОКС". Описао је сам тренутак хапшења и навео је да није било пуцњаве, осим што је навео да је ██████ повређен. Није помињао Јојиног оца, ██████, ни у једном случају.

Сведок ██████ је био председник Ратног председништва и председник одбора Скупштине општине Крупа. Чуо је да је злочин у школи "Петар Кочић" извршио Јоја Плавањац, а Здравко Наранчић му је наводно отворио. Знао је ██████ као доброг човека који је био пријатељ са ██████, и био љут на сина Јоју што га је убио. ██████ је радио кућу покојном ██████. ██████ је познавао готово све жртве. Десеторицу од њих једанаест, све ██████, ██████, ██████ и ██████ и описао их је као честите људе који нису правили никакве проблеме. Он је као човек са функцијом председника Ратног председништва и председника одбора Скупштине општине Крупа то свакако знао и могао знати.

Сведок ██████ је потпуно разјаснио начин пријављивања, уписивања и објављивања датума смрти, у контексту неусаглашених датума у изводу из матичне књиге умрлих или судским решењима, у проглашењу лица за умрле и датум извршења овог кривичног дела из оптужнице. У односу на те околности, као и на начин на који сачињавају изводе из матичне књиге умрлих за лица која су живот изгубила у ратним дејствима или која се воде као нестала лица, као и с обзиром на то да ли долази до извесних одступања у уношењу података на основу чега се утврђује одређен датум смрти, а као и у вези одређених исправки које се накнадно уносе, изјавио је да поседује записнике о идентификацији укупно једанаест особа које су ексхумиране из јаме „Звечарка“, у засеоку Стјепановићи у општини Сански Мост.

Укупно је ДНК анализом прелиминарно утврђен идентитет следећих једанаест особа: ██████

██████. За дванаесту жртву никада до данас није стигао позитиван ДНК налаз и ту је ДНК узорак изолован, али нема подударања са крвљу било кога од живих сродника који су дали крв у сврху ДНК анализе. Дакле, једанаест жртава је прелиминарно идентификовано путем ДНК, а затим су на основу прелиминарне идентификације и препознавања антрополошких одлика жртава, евентуално делића гардеробе који су пронађене код жртава, сви они идентификовани од стране поступајућег тужиоца односно кримтехничара, криминспектора и вештака судске медицине. До неслагања у погледу времена смрти која се наводи у изводима из матичних књига умрлих и времена означеног у оптужници дошло је због тога што је законом који је преузет из бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије било предвиђено да се када су у питању нестала лица, посебно лица која су нестала у ратним околностима, чињеница

смрти може утврђивати и административним путем, без проналаска тела жртава, обзиром да се према том закону у року од годину дана након престанка непријатељстава, нестало лице може сматрати умрлим, односно може се доказивати у ванпарничном судском поступку да је то лице мртво. Тако је највероватније дошло до тога да је смрт неких лица из оптужнице евидентирана можда чак и у '96. години. То се врши у оним ситуацијама када породица треба да разреши неке наследно-правне или породичне односе па им је у потребно да се установи чињеница смрти. Тада иду и административни поступак утврђивања смрти. Ванпарнични суд је у позицији да уколико може, утврди прецизан датум смрти тај датум наведе у решењу, а онде где то није могуће, уноси се неки други датум и претпостављену годину смрти. У Босни и Херцеговини је издато, што нам је познато из ранијих сведочења пред Хашким трибуналом, на стотине или на хиљаде решења о утврђењу чињенице смрти, односно уписивању те чињенице у матичне књиге умрлих, управо на основу таквих решења ванапарничних судова. То се углавном дешавало у време када посмртни остаци жртава још увек нису били пронађени, нису били идентификовани поузданим ДНК методама. Подаци из решења ванпарничних судова нису поуздани за утврђење времена и места смрти, већ само за утврђивање саме чињенице смрти. То су административни подаци, као што сам рекао, да би се на административни начин уписала ова чињеница у матичну књигу умрлих, у оним ситуацијама када је породица за то заинтересована због наследно-правних, брачних и породичних односа.

Што се тиче вештака, др Жељко Каран је навео да је у јами Звечарка пронађено дванаест особа међу којима су жртве из оптужбе, описао је начин на који су оне лишене живота. Дакле, велики број дистрибуције и локализације повреда коштаног система са великим степеном сигурности указује на поготке пројектилама испаљеним из ручног ватреног оружја, при чему су се особе нашле на снопу рафалне палбе. Наводи да је потврђен идентитет жртава ДНК методом, поређењем ДНК посмртних остатака са ДНК родбине. Неспорно је да се ради о дванаест скелета одраслих особа мушког пола млађе животне доби, међу којима су управо све жртве наведене у оптужби.

Милан Марић форензичар је потврдио оно што је навео др Каран и нагласио да је злочин учињен аутоматским оружјем, највероватније калибром 7,62 милиметра.

Поменуо бих само укратко и сведоке-оштећене, да је [REDACTED] брат покојног [REDACTED], посредно чуо да је све жртве побио Јоја Плавањац, да је Наранчић отворио врата, то је чуо од [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]. Они су сви потврдили исту причу. [REDACTED], кћер убијеног [REDACTED] је навела да је чула да јој је отац убијен метком у главу, ништа више од тога. [REDACTED], син убијеног [REDACTED], чуо је да је Јоја наређивао и поубијао. [REDACTED] сестра убијеног [REDACTED], чула је од мајке да их је побио Јоја Плавањац, да је саучесник био Наранчић. [REDACTED], убијен јој је син [REDACTED], је чула да их је побио Јоја Плавањац од [REDACTED] из Круше који је у међувремену умро. Био је присутан у школи у време извршења кривичног дела и то јој је рекао.

Сведоци одбране - [REDACTED] који је у критично време био војни полицајац је видео да је доведена нека група у школу "Петар Кочић", за коју мисли да је била диверзантска јединица, обзиром да су имали оружје. Чуо је кафанске приче да их је убио Јојин отац [REDACTED] Плавањац, касније, али се не сећа од кога их је чуо. Описао је да би стражар приликом уласка неовлашћених лица о таквом догађају морао да

обавести надређене у Крупи, а да би надређени морао да да одобрење да таква лица могу да уђу у затвор у школи "Петар Кочић".

Сведок одбране ██████████ такође је у критично време био војни полицајац, учествовао је у хапшењу припадника такозване групе "ЈОКС", рекао је да је било мало пуцњаве, да нико није повређен, док је за убиства у школи сазнао тек кад је подигнута оптужница. Чуо је за ██████████ Плавањаца да је био у школи "Петар Кочић" накнадно, али се не сећа ко му је од Срба то причао.

Дозволите ми да анализирам ове изјаве. Присуство Јоје Плавањаца и Здравка Наранчића на месту и у време извршења кривичног дела која им се стављају на терет, није спорно. Изјаве окривљеног Јоје Плавањаца и Здравка Наранчића, затим сведока који су их или чули или видели у време и на месту извршења кривичног дела које им се ставља на терет, непобитно потврђује ову чињеницу. Није спорно да је Плавањац непосредно пре злочина које је извршио ушао у основну школу "Петар Кочић" наоружан аутоматским оружјем, није спорно ни да му је Наранчић отворио врата, иако то по правилима службе није смео да уради. То потврђују у својим изјавама и сведоци ██████████, ██████████ ██████████, али и сведок одбране ██████████, који сваки на свој начин су описали поступак уласка лица у затвор, односно изнели став о такозваном уласку неовлашћених лица у затвор. Да је Јоја Плавањац ушао у школу са аутоматским оружјем у време овог кривично правног догађаја потврђује и сам Наранчић, док сведок ██████████ потврђује да је Јоја Плавањац у то време дужио аутоматско оружје. Дакле, Јоја Плавањац наоружан аутоматским оружјем и Наранчић Здравко као стражар затвора били су у критично време на месту извршења кривичног дела које им се ставља на терет. Сведоци су прилично јасни у изношењу својих исказа. Већина њих је било присутно у затвору у школи "Петар Кочић" и изјавили су да је Јоја Плавањац починио убиства такозване групе "ЈОКС" и ██████████. Они су имали различита запажања, неки су га видели, неки су га чули, неки су извели такве закључке из изјаве и разговора са онима који су Јоју Плавањаца познавали лично. Међутим, мени се то чини посебно важно, нико од сведока који су били присутни у школи није видео Јојиног оца, ██████████ ██████████, осим Јоје и Здравка Наранчића, док ниједан од сведока који су наводно чули да је он био у критично време на критичном месту, није навео извор од кога је чуо, осим кума Јоје Плавањаца који је то наводно чуо од Јојине рођене сестре.

Кад упоредимо исказе сведока, можемо закључити без икакве сумње да је ово кривично дело извршио Јоја Плавањац, а да му је у његовом извршењу помогао Здравко Наранчић. Наранчић је помогао Јоји тако што је, уместо да заштити затворенике као стражар у војном затвору у основној школи "Петар Кочић", пустио неовлашћено лице Јоју Плавањаца да уђе наоружан аутоматским оружјем, откључао му врата школе, затим отварао по потреби, откључавао просторије које су евентуално биле закључане, свестан да ће према овим цивилима Јоја Плавањац извршити насиље, укључујући убиства и након првог догађаја који је имао смртну последицу, отвара и другу просторију и омогућава Плавањацу да изврши ово кривично дело у потпуности. После извршења овог кривичног дела Наранчић, као војни полицајац, дозвољава Плавањацу да се несметано удаљи, помаже му и даље тако што уклања тела са НН лицима. Такође, никада нигде касније Здравко Наранчић није пријавио овај злочин. У погледу Наранчићеве улоге, ја ћу само неколико кључних обавеза које су важиле, које данас важе у војној полицији, а које се могу наћи у опису послова војне полиције, то су: сузбијање криминалитета, контрола и одржавање војног реда и дисциплине, обезбеђење најзначајнијих војних објеката и одређених лица, докумената и

наоружавања између осталог. [REDACTED] је потврдио да ни затвор ни војна полиција немају везе са Јојом, да је Наранчић погрешно сматрао да му је Јоја надређени. Тиме је нестабилна одбрана Наранчића који тврди да је он са Јојом прегледао евиденцију заробљених лица, о којој иначе нико ништа од овлашћених лица није знао, а да је [REDACTED] за то време убијао једанаест људи у два маха. Питање које се логично намеће: зашто је Јоја Плавањац, а не [REDACTED], после овог догађаја одведен из Јасенице у Бања Луку и зашто се [REDACTED] нико од сведока у школи не сећа у кризно време. О овим чињеницама, о помагању Јоји Плавању, неовлашћеним пуштањем у просторије школе, говоре и сведоци [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], али и други посредно. Отварању врата просторија у којима су били заточени у затвору "Петар Кочић" од стране Наранчић Здравка и Плавањац Јоје, потом извођење из ње Тофика Седића говоре сведоци [REDACTED] и [REDACTED].

Тужилаштво ван сваке сумње сматра да је у току главног претреса у целости доказано да су управо Јоја Плавањац и Здравко Наранчић који му је помогао у томе, особе које су силом и претњом извршиле ово кривично дело. Њихов идентитет је несумњиво утврђен изјавама сведока. Најмање девет сведока, међу којима су [REDACTED], а који су били заробљеници у основној школи "Петар Кочић" је или видело или чуло Јоју Плавањаца и Здравка Наранчића, њихову међусобну комуникацију, као и комуникацију са жртвама, више пуцања из просторија где су били припадници групе "ЈОКС" и претходну комуникацију Јоје са њима и пуцањ или више њих из физкултурне сале, где су Плавањац Јоја и Наранчић Здравко извели [REDACTED] из просторије у којој је [REDACTED] био затворен, из чега недвосмислено проистиче да је Јоја Плавањац починилац овог кривичног дела, а да му је Наранчић у томе помагао, баш онако како је наведено у оптужби.

Сведоци [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и сведоци-оштећени [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], а и сведоци одбране [REDACTED], чули су посредно да је то учинио Плавањац Јоја. Два сведока наводе и од кога су чули, са изузетком [REDACTED], који се накнадно сетио да је тамо можда био и [REDACTED], али се не сећа и од кога је то чуо. Ту тврдњу није изнео ни пред органима БиХ, иако је остао при изјави да је чуо да је тај злочин починио Јоја, дакле при изјави коју је дао пред органима БиХ.

Сведоци оптужбе који су познавали Јоју Плавањаца и видели га или чули приликом извршења кривичног дела су били у могућности да га опишу и без најмање дилеме, њих најмање девет га је идентификовало, осам као Јоју Плавањаца, а девети сведок као капетана прве класе из Дубовика. Још једном наводим да нико, али баш нико од ових сведока – затвореника, није видео ни чуо [REDACTED] у време извршења кривичног дела у школи "Петар Кочић". Сви сведоци су на свој начин описали и своје виђење и доживљавање радњи које се косе са нормама међународног права и одредаба Кривичног законика СРЈ, а које су почињене на несумњив начин, што је у поступку несумњиво доказано, управо на начин како је то наведено и у диспозитиву оптужнице. У појединим деловима исказа ових сведока постоје мања одступања, било међусобно било у односу на исказе које су сведоци дали у претходној фази, пред органима БиХ. Неки су изјавили да су прво убијени припадници групе "ЈОКС", а затим [REDACTED], док су други навели обрнути след догађаја. Није тешко закључити зашто је то тако. Илустрације ради, ако би се свако од нас покушао

присетити неког важног догађаја из прошлости, попут сахране блиске особе или рођења детета, сви бисмо се без потешкоћа сетили својих емоција и кључних дешавања. Али чак и тада, имали бисмо озбиљних проблема око детаља, а прави проблем би настао тек када бисмо своја сећања покушали упоредити са сећањем других особа које су присуствовале истом догађају. Оно што желим да кажем је да немамо сви исту меморију, да немамо сви исту перцепцију догађаја и да оно што је за једну особу упечатљиво, не мора оставити једнаке трагове у памћењу друге особе. Стога сматрамо да постојеће некоегзистентности у исказима сведока нису од таквог значаја да могу утицати на њихову веродостојност везано за одлучне чињенице и суд сведоцима оптужбе треба да поклони пуну веру. Мале разлике у исказима не доводе у питање њихову поузданост, посебно имајући у виду да су били изложени немерљивом страху, стресу у време извршења овог кривичног дела. Дакле, у конкретном случају морамо узети у обзир и протек времена од двадесет и више година, интензитет околности укупних дешавања, а посебно животну доб и емоционалну зрелост сваког од сведока у инкриминисаном периоду.

Такође суд мора да има на уму последице које овакви догађаји, вишеструко убиство у условима безизлазности и очаја са статусом затвореника који присуствују ликвидацији других затвореника, изазива у посттрауматском периоду жртви. У том случају жртва је у страшној дилеми да ли овакву страхоту да покуша да заборави, прећути и покуша да протеклом времена потисне или да се обрати надлежним органима. Сведоци оптужбе су скупили храброст и одлучили да овај страховит злочин, без обзира на последице које евентуално могу имати у средини у којој живе, пријаве надлежним органима. На овај начин су они те страхоте поново преживели, што се могло видети и на претресу приликом сведочења ових људи. Због различитих поклапања у исказима отпада и теорија о усаглашеном наступу сведока који наводно желе да издејствују неправедну осуду оптужених. Чињеница је да искази сведока негде, не у великој мери делимично одступају један од другог, потврђују да они говоре истину, без икаквог претходног плана и договора и свако према свом сећању и својој перцепцији и својој интелектуалној способности.

Посебну пажњу посветио сам чињеници да је већи број сведока потврдио да је чуо јаук и самртни ропец жртава, пошто је Јоја Плавањац уз Наранчићеву помоћ пуцао у припаднике такозване групе "ЈОКС" и ██████████, и да је након што је неко дошао и "оверио" ове жртве, односно да су се тада чули пуцњи, а потом јауци који су потом, након тих пуцњева и престали. Из више изјава сведока који су били на лицу места, може се закључити да се овај догађај без обзира што има другачијих изјава сведока, одиграо ипак пре доласка војне полиције. Упечатљиве су изјаве ██████████ који је чуо: "Иди сада и докрајчи их", затим глас ██████████ који кори Наранчића и каже му: "Шта су урадио Наранчићу, зашто си му дозволио", ██████████ који такође каже: "Иди ово докрајчи", након чега су се чули додатни пуцњи, два, три, каже он, након доласка војне полиције. ██████████ који је чуо јауке и позив за доктора, а потом: "Сад ћу вам ја дати спас", пуцњи, два, три, ██████████ који је чуо: "Убиј овога, овај је још жив", ██████████: "Дајте доктора", потом два пуцња. Тужилаштву се уверљивом чини изјава сведока ██████████ који је чуо Наранчића који је рекао: "Шта уради Јоја", као и посмртне ропце двојице цивила из групе "ЈОКС" и потом његове речи: "Иди сада докрајчи их". ██████████ изјаве у складу су са свим наведеним сведочењима лица која су била заробљена у Основној школи "Петар Кочић" у критично време, на месту извршења злочина.

Оцена одбране. Сматрамо да одбрана ничим није успела да умањи или обезвреди доказну снагу сведочења и материјалних доказа које је извело Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије. Докази сведока одбране базирани су искључиво на властитим закључцима, претпоставкама и предрасудама и стога нису могли да буду релевантни нити да на било који начин доведу у сумњу исказе сведока. Нико од сведока одбране није поткрепио основну тезу одбране да је ██████████ извршио злочин у основној школи у августу 1992. године. Већина њих нема непосредних, а они који имају посредна сазнања о догађају, нису могли да наведу одакле им та сазнања. Нико од њих у инкриминисаном периоду није ни био присутан на лицу места, они чак нису могли да објасне ни какве су конкретно приче чули, осим што су неуверљиво покушавали да дају алиби окривљеном, упадајући све дубље у нелогичности, па чак у неким случајевима и потврђујући наводе оптужбе.

Окривљени негирају кривицу и само они тврде да је злочин починио ██████████, отац Јоје Плавањаца. ██████████ је према изјавама сведока био коректан, разуман човек. ██████████ болничар коме је ██████████ у лето 1992. године убио жену је био човек који је у неодређеном времену помагао према изјави једног сведока извесном ██████████, који је имао здравствене проблеме. Лазо је био пријатељ, према изјави другог сведока, покојног ██████████, који му је помагао око радова на кући. Ове изјаве говоре о лику ██████████. За Тужилаштво је много значајније да нико од заробљених сведока није видео на месту извршења у критично време ██████████, као и да нико од сведока одбране који су наводно чули да је тамо био ██████████ у критично време нису могли да кажу од кога су то чули, са изузетком кума ██████████ који је, с друге стране, управо најбоље описао самог Јоју Плавањаца као човека који је пргав, напрасит, и који је знао бити агресиван.

Јоја Плавањац је после извршења овог кривичног дела одведен из Српске Јасенице у Бања Луку. Није одведен ██████████. Евакуисана је цела породица убице његове мајке ██████████, из страха да случајно Јоја, а не ██████████, не учини нешто лоше. Такође, никакав поступак никада није вођен поводом убиства једанаест цивила у школи "Петар Кочић", те се никада није утврдило да ли је евентуално неко други осим Јоје Плавањаца и Здравка Наранчића извршио ово кривично дело. Посебно неуверљивим одбранама чини податак који су окривљени изнели, да су они док је ██████████ убијао у два наврата заробљенике, прегледали евиденцију у свескама у другој просторији. Свако разуман би приликом пуцњаве која се дешава на само пар метара од њих изашао да види шта се дешава и ако се не саглашава са злочиним, спречио би да се догоди бар онај други. Међутим, истина је да је ██████████ у овој причи измишљени лик који је једноставно додат на реалан догађај у коме су учествовали други актери, Јоја Плавањац и Здравко Наранчић. Њихова одбрана је усаглашена и унапред договорена и исконструисана и окривљени су једине особе које су наводно видели ██████████ у школи. Такав закључак заснива се пре свега на јасном опису и вербалном обележавању окривљених од стране сведока, који се поклапају са свим такозваним посредним сазнањима других сведока који нису били на лицу места у критичном периоду, као и са анализом осталих доказа, подударењем имена присутних сведока и исказа других сведока, надимака, изгледа, неких специфичних обележја на месту, у време извршења кривичног дела, као и јасно описаних радњи извршења.

Окривљени сами потврђују да су у време извршења кривичног дела били на критичном месту у школи "Петар Кочић", као и да су жртве управо оне које се у

оптужби и помињу, припадници такозване групе "ЈОКС" и [REDACTED]. Дакле, полемика око утврђивања времена смрти, тумарајући по разликама у изводима из матичних књига или судских решења и навода из оптужбе, само је покушај да се обезвреде наводи оптужбе и евентуално пролонгира правни процес, иако у бројним предметима пред нашим судом управо имамо исте овакве случајеве који су окончани првостепеним или правноснажним осуђујућим пресудама. Коначно, сведочење Амора Машовића отклања и најмању сумњу. Како се онда може веровати овакој одбрани?

Тужилаштво сматра да је ван сваке разумне сумње доказало да су оптужени користећи ратне околности и свој тадашњи положај, грубо прекршили правила Међународног права, понашајући се потпуно безобзирно и примењујући силу и претњу, Јоја Плавањац је лишио живота, а Здравко Наранчић му је у томе помогао, цивиле [REDACTED]

[REDACTED], знајући да су цивили и припадници бошњачке националности, потпуно беспомоћни, да немају никаквог изгледа да им се одупру, чиме су својим радњама остварили сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, у вези са чланом 24.

Што се тиче умишљаја и урачунљивости Јоје Плавањаца и Здравка Наранчића није доведена у питање. Окривљени су били свесни свог дела и хтели су његово извршење, које је стање воље и свести чини облик виности директног умишљаја.

На конкретном случају примењује се блажи Закон, дакле примењују се одредбе КЗ СРЈ, а не одредбе КЗ СФРЈ, односно Основног кривичног закона и Кривичног законика, што је условљено одредбом Закона која обавезује да се на конкретном случају има применити најблажи закон по починиоца, рачунајући време од његовог извршења до доношења пресуде.

Олакшавајуће и отежавајуће околности. Што се тиче околности које утичу на висину казне, мишљења сам да на страни оптужених Јоје Плавањаца и Здравка Наранчића нема олакшавајућих околности. Држање окривљених после учињеног кривичног дела, Здравко Наранчић никада није пријавио овај догађај. Да је Здравко Наранчић имао другачију стратегију одбране, наравно његово је право да се брани онако како мисли да је за њега најбоље, обзиром на исказе сведока, да је рекао истину овом суду, како је извршено ово дело, могло би се говорити о евентуално олакшавајућим околностима у вези Наранчића. Прихватајући неистину као стратегију своје одбране, иако се, понављам, он може бранити на начин како мисли да је најповољнији за њега, он и даље помаже у прикривању овог злочина окривљеном Јоји Плавањацу, окривљујући [REDACTED] за извршење овог кривичног дела. Јачина угрожавања и повреда заштићеног добра. У конкретном случају се ради о кривичном делу које по самој својој природи представља једно од најтежих дела и то како у оквиру домаћег тако и Међународног права, што се не може кумулативно ценити као отежавајућа околност. Међутим, мора се истаћи да су радње оптуженог биле усмерене на повреду интегритета и личног достојанства, што представља нарочито увредљиво и понижавајуће поступање наспрам жртава приликом извршења кривичног дела.

Околности кривичног дела. Оптужени Јоја Плавањац и Здравко Наранчић су искористили ванредне, то јест ратне околности и потпуну беспомоћност својих жртава,

њихову немогућност да се супротставе на било који начин, и извршили су ово кривично дело. Кривично дело је почињено уз употребу и претњу ватреним оружјем.

Поштовани суде, једанаест људи је лишено живота у августу 1992. године у школи „Петар Кочић“ од стране Јоје Плавањца уз помагање Здравка Наранчића. Не могу да не укажем на нелагодан осећај који имам када посматрам како Јоја Плавањац и Здравко Наранчић пребацују одговорност на покојног оца Јоје Плавањца [REDACTED], човека који није у прилици да се брани. Уз поштовање права да се окривљени могу бранити на начин за који мисле да је повољнији за њих, оваква одбрана више говори о самим окривљенима и њиховом моралу. Жртве, посебно припадници такозване групе „Јокс“ су углавном били млади људи. Неки су тек стекли законско пунолетство. Јоја Плавањац и Здравко Наранчић су породични или су били породични људи, мирно живе већ двадесет седам година од злочина који су починили са својим потомцима. Такву могућност да мирно живе са својим члановима породице одузели су породицама [REDACTED]. Зато породице жртава и ми у Тужилаштву, саосећајући са њима, очекујемо да правда буде задовољена и окривљени буду оглашени кривим. Тражимо од судског већа да им изрекне затворске казне од двадесет година за Јоју Плавањца, односно осам година за Здравка Наранчића.

Хвала.

Председник већа: Имајући у виду дужину трајања завршне речи тужиоца, ја предлажем да сада одредимо паузу.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

У 10,43 часова **одређује се** пауза у трајању од двадесет минута.

Наставак поступка се одређује у 11 часова.

По истеку паузе, **наставља се** главни претрес.

Позивам браниоца оптуженог Јоје Плавањца, адвоката Александра Ивковића да изнесе завршну реч.

Бранилац оптуженог Јоје Плавањца, адвокат Александар Ивковић, у завршној речи изијави:

Адвокат Александар Ивковић: Адвокат Александар Ивковић, бранилац Јоје Плавањца.

Поштовани суде, одбрана сматра да током поступка није потврђена основана сумња да је мој браћеник извршио кривично дело за које је тужен. Морам да укажем суду на почетку завршне речи, да сам у неку руку изненађен завршном речи уваженог колеге тужиоца, а и непријатно изненађен. Не његовом оценом доказа и доказима које је понудио судском већу и анализом изведених доказа, него неким чињеницама за које сматрам, најблаже речено, да су некоректне, јер су, напосто, нема их у списима предмета. И Јоја Плавањац и ја смо се веома изненадили када смо сада први пут пред

овим већем у овом поступку чули у завршној речи тужиоца да је Јоја Плавањац наводно после овог догађаја, премештен у Бања Луку. О томе нема ниједног доказа у списима предмета, нико то није ни поменуо. Шта више, сви су причали и потврдили су да је он остао да живи са својим оцем до завршетка рата у Босни, а касније се цела породица преселила у Србију. Дакле, то је апсолутно нетачно и не постоји нигде тај податак, нити доказ, нити индиција у списима предмета. Такође, тужилац је углавном цитирао и користио исказе сведока који су дати, како је он говорио, пред надлежним органима БиХ. То су управо они докази којима сам се ја као бранилац и одбрана и моја колегинца противили, јер сматрамо, и данас сматрам, да нису по правилима нашег Законика о кривичном поступку узети, јер су дати у полицији, као сведоци, без присуства одбране, чак без обавештења окривљеном и браниоцу да се саслушавају сведоци и да им се пружи могућност да поставе одређена питања тим сведоцима, да ставе примедбе, а тада се већ знало ко су осумњичени и против кога је покренут поступак. Једина два сведока који су дали исказ пред Тужилаштвом Босне и Херцеговине су [REDACTED], кога нисмо, уз све напоре, нисмо успели да га обезбедимо и сведок [REDACTED]. Они су дали исказе пред јавним тужиоцем у Босни. Међутим, и тада се знало, чак се знало и ко је бранилац окривљеног Јоје Плавањаца, па ни тада Тужилаштво није позвало браниоца да присуствује саслушању тог сведока, а сведок [REDACTED], сведок је имао свог правног заступника на том саслушању. Само сам се осврнуо на почетку на нешто што нисам могао да напишем, јер нисам знао шта ће тужилац да нам каже у завршној речи. А напосто морам да укажем суду да то једноставно није тачно, јер такве податке немамо у списима предмета.

Одбрана ће због тога анализирати исказе сведока и о томе ће посебно говорити, који су искључиво дати на главном претресу и током главног претреса, било непосредно у судници, било путем видеоконференцијске везе.

Рекао сам на почетку да сматрамо да није доказано да је окривљени Плавањац извршио наведено кривично дело. Пре свега, одбрана спори и правну квалификацију наведеног кривичног дела, јер сматрамо да је несумњиво доказано не само исказима сведока, како то каже колега тужилац, него и на основу свих осталих доказа да у питању нису били цивили, да је била група која је била наоружана у тренутку хапшења, да су имали униформе на себи. То што тужилац каже да и данас можемо свуда купити маскирне униформе, морамо да се вратимо у време пре двадесет седам година, када то није било могуће, купити маскирне униформе било где, јер ипак се догађај одиграо 1992. године. Дакле, сматрамо да се не може радити о овом кривичном делу, јер је несумњиво утврђено да су припадници групе „Јокс“ били ратни заробљеници и да су се сведоци о томе изјашњавали. Чак и које су оружје дужили, какав су задатак имали и ухваћени су у дубини територије. О томе су се сведоци изјашњавали. Међутим, о томе ће вероватно нешто више рећи моја колегиница, јер за одбрану Јоје Плавањаца то јесте важно, али не толико, због тога што ми тврдимо да Јоја Плавањац није убио ни ратне заробљенике, нити цивиле, да он ово кривично дело није извршио.

Сви сведоци који су саслушавани током, да кажемо, полицијске истраге у Босни и Херцеговини, говоре да се причало да су чули и да се помињало име Јоје Плавањаца. Сам догађај тога дана у школи, нико није видео. Исто тако као што се причало и као што се чуло да је убиства починио Јоја, исто тако се касније причало и свуда по народу, да је то учинио његов отац [REDACTED]. Нема ниједног јединог директног непосредног

доказа да је Јоја починио та убистава. Нико то није видео, сам чин егзекуције, нико није видео, нико са сигурношћу не може да каже да је то он урадио. Све се заснива искључиво на закључивању и ономе што су сведоци који су били затворени у суседним просторијама чули. Али сам чин лишења живота нико није видео. Јојино име се чуло у ходнику школе и то није спорно. Није спорно ни за суд ни за одбрану да Јоја јесте те вечери дошао у школу и да је био када се све то догодило. Међутим, Јоја није дошао сам. Јоја је дошао са својим оцем. Утврђено је током поступка да је Јоја Плавањац пре рата у Босни и Херцеговини радио у Општини, у Народној одбрани, дакле одмах да просто кажемо, делио је и слао позиве људима који треба да иду у војску и због тога су њега сви знали и његово име и презиме су сви знали, док је [REDACTED] пре рата био болничар, касније и пензионер. Није се толико ни кретао, старији је човек био у том тренутку од Јоје, наравно и због тога њега нико није ни познавао, нити се његово име у школи тада и чуло. Чак и сам Наранчић није знао, није познавао [REDACTED]. Знао је ко је Јојин отац, али је он због тога ословио искључиво Јоју и Јојино име се чуло у ходнику и Јојино име се чуло и у суседним просторијама у којима су остали заробљеници који су преживели, чули његово име. Једини који зна истину ко је извршио ова убиства су Јоја и Наранчић. Знао је то и покојни [REDACTED]. Ја се питам, зашто би окривљени Наранчић, како каже тужилац, говорио неистину и зашто би уопште покушавао да заштити Јоју и да изабере тај начин одбране, да говори да је та убиства починио Јоја Плавањац? Зашто би он штитио Јоју? Да ли тиме себи олакшава положај? Нипошто. Напротив, чули смо тужиоца да то треба чак узети, његов начин одбране, треба му узети за отежавајућу околност, што мислим да није дозвољено. Дакле, Наранчић Здравко нема ниједан једини разлог, нема мотив уопште, да прича да је та убиства починио Јоја, односно [REDACTED], да штити Јоју, поготову не на основу некаквог ранијег договора, како то каже, или припремљености, како то каже тужилац, јер се њих двојица од краја ратних дејстава па до почетка овог суђења никада нису ни видели, нити су знали где ко од њих живи, све до значи 2011. године. Ја морам да поменем да смо то чули и од неких саслушаних сведока, да се током 2009. године пред Судом у Сарајеву за исти овај догађај, али по основу командне одговорности, судило овде сведоку [REDACTED] [REDACTED], ја мислим [REDACTED] и ја не могу да се сетим још трећег лица, није ни важно. У том поступку пред Судом у Босни и Херцеговини је као сведок саслушаван Наранчић и он је тада у својству сведока, то је било 2009. године, дакле две године пре него што је овај поступак покренут 2011. године, замолним путем, исто овако рекао, да је он био присутан и да је та убиства у школи починио сада покојни [REDACTED]. Тада је исто објаснио да се све брзо десило, да је то било у једном тренутку, у пар секунди, да њих двојица једноставно док су гледали документацију, нису стигли ни да се помере, а камо ли да покушају да га спрече. Дакле, то је говорио и Јоја током ове одбране, а ја овде сада кажем да је то говорио Наранчић када је сведочио пред Судом у Босни и Херцеговини.

Искази сведока које смо чули на главном претресу, то је оно што је одбрана инсистирала, а не да се читају њихови искази дати пред полицијом у Босни и Херцеговини, у великој мери потврђују наводе Јојине одбране. Неки сведоци које тужилац, чије је исказе цитирао, а цитирао је само исказе из полиције у Босни, су управо потврдили све те наводе, а тужилац то није чак ни поменуо. Сви сведоци које смо чули овде и којима смо могли да поставимо питања су рекли, или бар велика већина њих, и то искључиво на питање одбране, јасно и недвосмислено су рекли да су чули и да се јесте помињало касније и име [REDACTED] као могућег учиниоца кривичног дела. И ја ћу због тога сада да, као и тужилац, да редом поменем сведоке

који су овде саслушавани, кажем на главном претресу и о чему имамо и откуцане транскрипте њихових исказа.

Сведок, успут морам да кажем, да искази које је тужилац користио у својој завршној речи, као доказе да би поткрепио оптужницу и да би потврдио ставове из оптужнице, су толико контрадикторни да по нашем ставу, не могу бити употребљени као доказ пред овим већем. Сведок [REDACTED] је потпуно контрадикторан. Пред полицијом, оно што је тужилац поменуо, да је дао исказ каже да је видео да у школу долазе два човека. Он каже да је то видео кроз прозор и тиме на неки начин потврђује ставове одбране да Јоја није дошао сам, већ да су два човека дошла у школу. Међутим, на главном претресу 05. марта 2019. године, путем видеоконференцијске везе, овај сведок каже да је видео само једног човека да долази у школу и да је то био Јоја. Такође, на главном претресу је рекао да је одмах по уласку Јоје у школу, чуо пуцњеве и то рафалне пуцњеве, док сви остали сведоци кажу да је прво било најмање два до три сата мучења, иживљавања, викања, па тек онда пуцњава и то појединачна, а не рафална како каже овај сведок. Дакле, одбрана сматра да исказ овог сведока [REDACTED] је толико контрадикторан и самом себи, ономе што је рекао раније и на главном претресу, и исказима свих других сведока, да му се не може поклонити вера и да се на исказу његовом не може заснивати осуђујућа судска одлука.

Сведок [REDACTED] је умро, нисмо га саслушавали. Ја се јесам противио као бранилац читању његовог исказа, јер иије дат по нашем ЗКП. Али, с обзиром да је његов исказ прочитан, ја ћу се осврнути на његове наводе, где он каже, управо супротно од претходног сведока [REDACTED], да је чуо појединачне пуцњеве, а [REDACTED] каже да је била рафална палба и то јесу значајне контрадикторности, а не како каже тужилац, нешто што нам после двадесет седам година не остају перцепције и због тога што ово је догађај који се не дешава никоме. Дакле, тај догађај је око неких важних детаља, то јесу, то уопште нису детаљи, то су по ставу одбране, кључне ствари, свакако би морао бити упамћен.

Сведок [REDACTED] такође на главном претресу 05. марта ове године каже да му је у соби рекао сведок који није саслушаван, него сведок из собе [REDACTED] да је Јоја пре рата био медицинар. То је, судија, за одбрану Јојину веома значајна ствар, јер када долазе неки људи у школу, овај један каже, „овај је био медицинар“, а управо је [REDACTED] био медицинар. Према ставу одбране и на овај начин посредно се потврђује одбрана окривљеног Јоје Плавањца да он није дошао у школу сам и да он није починио та убиства. Осим тога, овај сведок каже да је све, цео догађај од доласка Јоје Плавањца у школу до његовог одласка из школе, трајао десет до петнаест минута и он каже да се све завршило за петнаестак минута. А сви остали сведоци да је трајало најмање два до три сата. Посебно овај сведок, дакле [REDACTED] у полицији каже да је видео кроз прозор како када се све завршило, два војна полицајца одводе Јоју, што смо утврдили да апсолутно није тачно, јер је војна полиција дошла много, много касније, када се све завршило и када су Јоја и његов отац увелико отишли кући и нису били у школи. Па онда на главном претресу поново мења свој исказ и каже да није видео, „нисам ја видео да полицајци одводе Јоју, већ ми је то неко рекао у соби, али нисам, не могу сада да се сетим ко“. Због тога сматрамо да и његов исказ је потпуно контрадикторан и самим тим неупотребљив као доказ.

Сведок [REDACTED] каже да је прво било два сата мучења, туче, па тек онда пуцњава и појединачна, дакле поново за разлику од ових претходних сведока како сам већ објаснио, да се не понављам.

Сведок [REDACTED] на главном претресу, ја ћу користити, односно прочитати само оно што потврђује, према нашем ставу, наводе Јојине одбране. Он, дакле сведок [REDACTED] на главном претресу дана 25. децембра 2018. године каже, да се касније

помињало и име Јојиног оца као извршиоца ових убистава. О томе га у полицији није нико ни питао у Босни и Херцеговини, да ли се помињало неко име, а и тај исказ је у полицији дат много раније у односу на оно када је он чуо.

Сведок [REDACTED] каже нешто што нико други није поменуо и што не може да се припише његовом менталном склопу или памћењу или лошем памћењу или протеклу времена, да се догађај одиграо ујутру између девет и десет сати. То нико није поменуо и неспорно је потпуно да се догађај одиграо у касним поподневним сатима. Једино он каже да је то било ујутру, кажем, између девет и десет сати. Али, на главном претресу је рекао нешто што је за одбрану веома важно, да је у школи сигурно био трећи човек, „али ја не знам да ли је то био [REDACTED]“. И ја ћу га и цитирати када је рекао, то имамо и записано у транскрипцијама: „Ко је убио ове људе, то знају само Јоја и Здравко. Ја не могу гријешити душу“.

Сведок [REDACTED] на главном претресу 08. априла ове године каже да је видео да Јоја није дошао сам у школу и да је у то сто-посто сигуран. Дакле, и он потврђује на главном претресу одбрану Јојину, да је још неко дошао у школу са њим и да он није био сам.

Сведок [REDACTED] је у полицији, пошто је суд већ прочитао тај исказ, каже још 2010. године када је саслушаван, 14. јула, дакле сведок [REDACTED] рекао је да је после пуцњаве чуо два гласа које није знао чија су, јер Наранчићев глас познаје и препознаје, с обзиром да је био стражар у тој школи. Од та два њему непозната гласа један каже: „Ниси то требао чинити“, а овај други, такође непознати глас, одговара: „Јесам, ништа ми не могу“. И тиме је потврђено управо онако како је Јоја објаснио у својој одбрани, да се он обратио своме оцу када се све то изненада и брзо десило, „шта си то урадио, ниси то требао да радиш“, а [REDACTED] одговара ово што је овај сведок сада потврдио.

И по ставу одбране, можда један од значајнијих сведока за Јојину одбрану је [REDACTED]. На главном претресу он је скоро у целости потврдио Јојину одбрану, јер каже да је чуо један њему непознати глас који каже: „Шта уради, да сам знао, не би ни кренуо са тобом“, а други такође њему непознати глас одговара: „Јел их ти жалиш, шта их жалиш“, па иде онда псовка. Сведок каже да није препознао та два гласа, јер не зна чији су, али веома добро познаје глас Здравка Наранчића, с обзиром да га је сваки дан чуо, јер је он ту био чувар. Дакле, ниједан од ова два гласа није Наранчићев. И он тиме потврђује у целости да су у школи поред стражара, била још два лица, да један каже другом „шта уради, не би ни знао, да сам знао, не бих ни полазио са тобом, шта ћеш урадити“. Баш дословце скоро како износи Јоја у својој одбрани, зато што се то стварно тако и догодило.

Сведок [REDACTED] на главном претресу 17. септембра ове године каже да се касније причало да је [REDACTED] могући извршилац тих убистава и да је он то касније чуо, касније у односу на исказ који је давао пред надлежним органима Босне и Херцеговине, а врло је могуће да га нико то није ни питао, јер није имао ни ко да га пита. Одбрана није била ни позвана, нити обавештена да се обавља саслушање овог сведока.

Такође и сведок [REDACTED] на главном претресу потврђује да је чуо и да се касније свуда по околини, по широј и ужој причало да је та убиства починио [REDACTED]

Дакле, поштовани суде, исто онако као што се углавном на основу прича, оних су људи који су чули Јојино име које се помиње у школи, нико није видео да је он пуцао, причао да је то урадио Јоја, исто тако се годинама касније, поготову када је овај поступак покренут преко друштвених мрежа које су тада већ настале и функционисале, исто се тако причало и проносило да је то урадио Јоја. Дакле, одбрана сматра да је у

доброј мери макар доведен у сумњу навод из оптужнице, да је то, да је убиства починио Јоја Плавањац. А основни принцип нашег кривичног права да је у сумњи, суд увек мора бити онако како је блаже по окривљеног.

На крају, морам да истакнем да је нама потпуно, мислим на одбрану, потпуно необјашњиво зашто је одбијен предлог одбране да се саслушају сведоци које смо ми предложили још приликом, на припремном рочишту, у уводном излагању и којима се сада покојни ██████████, пре своје смрти поверио и поверавао после рата, да је он починио та убиства. То се ради о ближим и даљим рођацима, али то је и потпуно разумљиво, јер овако нешто о оваквом једном страшном догађају ████████ није могао да прича комшијама или непознатим људима, него је причао о томе својим ближњима, најближим или нешто даљим рођацима, са којима је био у контакту, али никада о томе није причао са Јојом и Јоја нам је то објаснио. Суд је у образложењу одбијања овог предлога рекао да је предлог одбране усмерен на одуговлачење поступка. Али ми сматрамо да није, јер је предлог стављен на припремном рочишту, пре скоро две године и за проверу одбране окривљених. А сви смо дужни да са једнаком пажњом утврђујемо и чињенице које терете окривљене, али и оне које им иду у корист. Према нама је било потребно да се одржи само још једно једино рочиште, дакле само једно рочиште да се утврди истина или бар да се провери одбрана окривљеног Јоје Плавањаца. Ако смо ми саслушавали колегу правника из Сарајева који нам је објашњавао и изјашњавао и разјашњавао како је дошло до датума смрти који се у изводима из Матичне књиге умрлих не слажу са решењима суда који је у ванпарничном поступку утврдио, и то више пута, некима чак и неколико пута, датуме смрти, онда сматрамо да је суд морао да одржи то једно једино рочиште да се саслушају сведоци који би макар пружили суду могућност да провери још једном наводе одбране окривљеног. Објашњиво је, бар према ставу одбране, и зашто ██████████ никада никоме, мислим при том на надлежне органе, није давао никакве изјаве и није рекао да је он починио та убиства. Па, видели смо и утврдили смо током овог поступка да никада никакав поступак нигде није ни вођен све до 2006. године када је дошло до проналаска тела, односно лешева, посмртних остатака у тој јами „Звечарка“. Дакле, не води се поступак, сви ћуте. Тадашњи органи Републике Српске као да се ништа није догодило, а ми се онда питамо, а коме ██████████ да да такву изјаву? Где да оде и да каже, ја сам то урадио, није то урадио Јоја, када нико ништа и не пита, ни ко је урадио ни шта се догодило. Није могао сигурно да иде по улици и да прича, ја сам побио те људе, а није мој син. Дакле, сви су ћутали, ћутао је и ██████████ ћутао је и Јоја. После рата, када су се преселили у Србију, никако и никада нису били у Бања Луци, а посебно нису пресељени или премештени у Бања Луку, како каже данас тужилац у завршној речи. И потпуно је објашњиво и то је Јоја у својој одбрани и изнео и објаснио суду, да њих двојица у кући више о томе апсолутно нису причали. То је био за ██████████, али морам да кажем и за Јоју, тај догађај, један велики терет и због тога се о томе није ни причало. Поготову је за Јоју био тај терет, јер зна да он то није урадио, а да није ни стигао ни успео да у томе спречи свога оца.

У ствари, суд је одбио осим овог предлога и све предлоге одбране Јоје Плавањаца. Ниједан једини предлог, било да је био процесни, било доказни, није усвојен. Ми смо намеравали да докажемо и због тога смо у уводном излагању и предлагали да се обави и вештачење окривљеног Јоје Плавањаца, али не на околности урачунљивости, него на околност стања његовог, психичког стања у том тренутку. Ако имамо у виду чињеницу да му је мајка убијена од стране његовог школског друга који је одрастао са њим, у њиховој кући, тај човек је убио његову мајку, да је отац највероватније тада у тренутцима нервнoг растројства, пошао у затвор да прича са тим

Joja je krenuo sa njim da ga neпусти u takvom stanju samog, naravno i ne sluteći šta će se u školi dogoditi i kada odjednom, dok on sa Zdravkom prelistava spisak kako bi se уверио да је стварно одведен у Бања Луку, чују се у пар секунди пуцњи и све се одмах одиграло, он од шока и Здравко нису стигли ни да се помере, а камоли да спрече. Суд је одбио и овај предлог.

Објашњива је и чињеница зашто Јоја Плавањац никоме није причао о томе после овога. Па, из истих разлога из којих сам мало пре рекао и поменуо и за покојног. Није имао коме, поступак се није водио. Није могао да иде негде да овери неку изјаву и да је запечати. Е, ово се dogodило тада и ја ћу, дао сам изјаву. Нико га нигде није звао и није тачно да надлежни органи нису били обавештени о овом догађају. Надлежни органи су били обавештени, Наранчић је то урадио непосредно после овог догађаја, шта су они и зашто ништа касније нису предузели, то Јоја Плавањац, на то није могао да утиче, нити је могао да утиче.

Дакле, сматрамо да током овог поступка тужилац није успео да докаже и да пружи јасне, аргументоване, директне доказе да је та убиства починио Јоја Плавањац. Све је доведено у сумњу, почев од правне квалификације кривичног дела, јер је и сам уважени колега тужилац на почетку своје завршне речи казао да је и Тужилаштво имало дилему о ком се кривичном делу ради, па нам је онда више минута говорио због чега сматра да нису били у питању ратни заробљеници, него цивилно становништво. Тако да није пружило доказе ни за оно што је за одбрану Јоје Плавањаца много значајније, а то је чињеница на основу чега и како је доказано да је Јоја учинио та убиства. Искључиво су данас у завршној речи цитирани искази сведока дати пред полицијом Босне и Херцеговине, а не на главном претресу и искључиво само оне реченице које терете Јоју. Ниједна једина реч или реченица која потврђује на неки начин ставове његове одбране.

Пошто су наводи оптужнице према ставу одбране, у великој мери доведени у питање, сматрамо да постоји сумња ко је та убиства починио, а чим постоји сумња, јасно је да мора бити онако како је блаже по окривљеног, опет кажем, према ставу одбране. О томе ће суд рећи своју реч. Како нема доказа да је Јоја Плавањац извршио ово кривично дело, ја предлажем суду да га ослободи од оптужбе.

Председник већа: Бранилац оптуженог Здравка Наранчића, адвокат Јасминка Кузовић. Позива се да изнесе своју завршну реч.

Бранилац оптуженог Здравка Наранчића, адвокат Јасминка Кузовић, у завршној речи изјави:

Адвокат Јасминка Кузовић: Адвокат Јасминка Кузовић, бранилац окривљеног Наранчић Здравка.

Поштована председнице већа, уважени чланови већа, поштовани тужиоце, поштовани колега и сви присутни, окривљеном Наранчић Здравку се оптужницом ставља на терет да је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у помагању у вези члана 24 КЗ СРЈ. Међутим, нема ниједног доказа да је окривљени Наранчић извршио наведено дело. Кривично дело ратни злочин против цивилног становништва по правилу се врши са директним умишљајем, а у одређеним случајевима је довољан и евентуални умишљај.

Међутим, нема доказа о постојању код окривљеног Наранчић Здравко ни директног, ни евентуалног умишљаја. Такође, по члану 11 став 1 КЗ СРЈ кривично је одговоран учинилац кривичног дела који је урачунљив и вин. Значи, по члану 11 став 1 КЗ СРЈ. Такође, у члану 24 став 1 КЗ СРЈ се наводи да ко другоме са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела, казниће се као да га је сам учинио, а може се и блаже казнити. Међутим, из свих изведених доказа не произилази да је окривљени Наранчић Здравко извршио горе наведено дело. У образложењу оптужнице на страни 9 се наводи да окривљени Наранчић откључава и отвара врата у основном војном затвору у просторијама Основне школе „Петар Кочић“ у којој су држани затворени цивили бошњачке националности. Међутим, на главном претресу окривљени Наранчић Здравко дана 07.06.2018. године је објаснио да је затвор који се налазио у просторијама школе „Петар Кочић“ био импровизиран, да нису постојала никаква правила о поступању стражара и да је критичном приликом пустио █████ који је био у пратњи Јоје Плавањаца из разлога јер је Јоја био по чину капетан, био је надређен Наранчићу и како је тада окривљени Наранчић изјавио, није се надао да ће се ишта десити, никакав инцидент. Овде треба посебно ценити чињеницу да се радило о ратним околностима, да је окривљени Наранчић Здравко био обичан војни полицајац, стражар у импровизираном затвору и да није имао никакво образовање, па је чињеница да је видео испред врата лице које је било по чину капетан, апсолутно утицала на његову одлуку да отвори врата. Тврдњу да се радило о импровизираном затвору током овог поступка изнели су бројни сведоци, а међу њима бих посебно истакла █████, сведока Тужилаштва, који је био командир једног вода војне полиције. Он је изнео тврдњу да се радило, у свом исказу, о импровизираном затвору и о томе да нису постојала никаква правила, нити писани правилници о поступању стражара. Даље се у оптужници на страни 9 наводи, да окривљени Наранчић откључава и отвара врата просторије у којој су држани затворени цивили бошњачке националности. Међутим, ови наводи из оптужнице су изведеним доказима током поступка у потпуности демантовани. Наиме, из свих изведених доказа произилази да заробљеници нису били у спорном периоду закључани, па из тога произилази да окривљени Наранчић није ни могао да откључава врата, као што му се ставља оптужницом на терет. У прилог ове тврдње изнећу бројне исказе и то, пре свега, сведока Тужилаштва.

Значи, сведок █████ на главном претресу дана 05.03.2019. године на 31. страни транскрипта, на питање председника већа, „ко није био закључан?“, одговара: „Па, заробљеници. Значи, ми смо били само затворени, али нисмо били закључани“. Затим, на питање председника већа: „А, како Вам је познато да нису били закључани?“, сведок █████ одговара: „Зато што смо неких двадесет минута имали ручак, врата нису била закључана, сећам се да нису била закључана“. Затим, на питање председника већа: „Да ли су ове просторије у којима су се налазили притвореници биле отворене, односно нису биле закључане?“, сведок █████ одговара: „Па, преко дана нису, а навече вероватно да су се закључавале“. При томе, треба имати у виду неспорну чињеницу да се спорни догађај десио у току дана. Такође, сведок █████ на главном претресу дана 08.04.2019. године изјавио је на питање председника већа: „Да ли су врата од просторије у којој сте се Ви налазили била закључана?“, сведок је изјавио да нису била закључана. Исте ове тврдње да унутрашње просторије нису биле закључане, износи и сведок █████ на главном претресу дана 14.05.2019. године који наводи: „Кључеви од просторија су се налазили у брави, значи са вањске стране, пошто то баш није био прави затвор“. Даље наводи: „Те просторије су биле обичне, откључане, пошто је нама било тако лакше да функционишемо“. Такође, и сведок █████ је тврдио на главном претресу

одржаном дана 14.05.2019. године да су се кључеви од просторија где су се налазили притвореници налазили у брави и да нису закључавали. Даље се у образложењу оптужнице на страни 9 наводи да је окривљени Наранчић био свестан да ће окривљени Плавањац према цивилима извршити насиље, укључујући и убиства. Међутим, нема доказа за такве тврдње. Прво, окривљени Наранчић наводи да када је чуо пуцањ, да је почео да виче „шта уради, шта урадите, излазите напоље“. При том, окривљени Наранчић Здравко је изјавио да је пуцао [REDACTED]. Објаснио је да је [REDACTED] био сав избеумљен, разјарен и наоружан и да би, да је покушао да га разоружа, он убио и окривљеног Наранчића и све остале затворенике, а да он није могао да потражи помоћ, јер у затвору није било телефона, струје и никаквих других комуникација. Такође, окривљени Наранчић Здравко је тога дана био једини стражар и из њему непознатих разлога и без своје кривице, иако је обавеза била да увек у смени буду два стражара. Саслушани сведок [REDACTED], иначе командир једног вода војне полиције, предложен од стране Тужилаштва, је на главном претресу одржаном дана 17.09.2019. године изјавио да су обавезно морала да буду по два стражара током смене. Сведок [REDACTED], на главном претресу одржаном дана 14.05.2019. године на страни 17 транскрипта, изјавио је да су током смене увек била два стражара и да је то била пракса због безбедносних разлога јер један човек када остане сам, као и због безбедности заробљеника. Друго, због личне безбедности, а трећа врло важна ствар, због одржавања везе са командом вода. Окривљени Плавањац Јоја је објаснио да када су чули први пуцањ да Наранчић трчи, баца свеску, псује мајку и говори: „Јоја, шта уради?“. Објашњавајући да је то њему рекао, јер је њега знао, са њим је разговарао за [REDACTED] и трчи до његовог оца. Сведок [REDACTED] је на главном претресу одржаном дана 05.03.2019. године изјавио да је окривљени Наранчић викао: „Немој то радити“. Такође је изјавио да је сведок чуо галаму, да су се свађали и да окривљени Наранчић није дозволио да уђе у њихову просторију где су били затвореници. Сведок [REDACTED] је такође на главном претресу одржаном дана 05.03.2019. године изјавио да је чуо окривљеног Наранчића који виче: „Шта уради, шта уради“. Сведок [REDACTED] је изјавио дана 26.07.2010. године Управи полиције, Сектор криминалистичке полиције, да је чуо речи „шта уради“ и да је чуо да је опсовао мајку, чиме је исказ овог сведока потврдио наводе окривљеног Јоје Плавањаца, који је такође говорио да је Наранчић викао „шта уради“ и да је псовао мајку. Сведок [REDACTED] је у свом исказу датом 21.07.2010. године Управи полиције, Сектор криминалистичке полиције изјавио да је чуо реченицу „Шта си то урадио?“.

Из свега горе наведеног произилази да окривљени Наранчић Здравко није кривично одговоран за дело које му се ставља на терет, јер из свих изведених доказа не произилази да је био свестан да ће, како се наводи у оптужници, окривљени Плавањац Јоја према овим цивилима извршити насиље, укључујући убиства, нити је имао вољу да учини кривично дело. Из списка предмета не произилази да је учинио дело. Из Извода из Књиге умрлих наведено је да је смрт наступила за [REDACTED]

[REDACTED] а не у време из оптужнице. Нико од саслушаних сведока-оштећених, а били су испитани [REDACTED] нису могли да се изјасне, односно нису знали датум смрти. А нико од њих није оспорио време, односно датум смрти покојних наведено у Изводима из Матичне књиге умрлих. Такође, вештаци који су саслушани се такође нису изјаснили о

времену смрти. У току поступка на главном претресу је саслушан сведок Тужилаштва [REDACTED]. Међутим, он није дао никакав валидан податак о датуму смрти. Опште је позната чињеница да се моменат, односно датум смрти утврђује изводом из матичне књиге умрлих. Такође, у медицинској документацији која се води у вези пронађених посмртних остатака се наводи да се врши обдукција мртвог тела [REDACTED] рођеног 29.08.1970. године и као узрок смрти се на страни 485/90 наводи стрелне ране грудног коша и десне надлактице. А онда се на страни 487/90 опет наводи да се врши обдукција мртвог тела [REDACTED], сада рођеног 29.08.1972. године и као узрок смрти се наводи – није установљен. Такође у односу на патолошко-анатомске дијагнозе наводи се на пример прелом доње вилице, а на другој страни прелом десне надлактице, значи потпуно друге повреде. Што се тиче статуса лица која су се налазила у притвору критичном приликом, окривљени Наранчић је изјавио приликом изношења своје одбране, да су у питању војна лица. Сведок [REDACTED] је на главном претресу одржаном дана 14.05.2019. године изјавио да су сви ухапшени приликом борбених дејстава и да су били заробљени као припадници оружане стране у сукобу и да су имали неке униформе на себи. Сведок [REDACTED] је на главном претресу дана 14.05.2019. године изјавио да су сви затвореници који су били ухапшени, били под наоружањем, војно способни, да су пружали отпор. А других доказа да су била у питању цивилна лица, нема. Према томе, не може се говорити о кривичном делу ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 24 КЗ СРЈ.

Због свега горе наведеног, предлажем да се окривљеном Наранчић Здравку изрекне ослобађајућа пресуда. Хвала.

Председник већа: Оптужени Јоја Плавањац, изволите.

Оптужени Јоја Плавањац у завршној речи изјави:

Оптужени Јоја Плавањац: Поштовани суде, поштовани тужиоце, поштовани браниоци, господо, ја ћу овде врло кратко само да кажем пар ствари. Рекао сам и у својој одбрани, нећу да понављам. Не осећам се кривим за дело које се мени ставља на терет, убиство једанаест наоружаних људи, за које се ја теретим да сам то дело урадио. Заиста нисам урадио и иза тога стојим. Овде сам мало жешће изненађен од тужиоца господина Бруна Векарића, са неким стварима које ја данас први пут чујем. Мало сам изненађен, па ћу да наведем само два, три примера. На пример, [REDACTED], они су са општине Сански Мост. Одговорно тврдим да је господин [REDACTED], у то време је био председник Ратног председништва. Ја са Гојком сам врло добар и одличан и знам сигурно, [REDACTED] да није познавао све људе на нашој општини, а камо ли те људе који каже да су изузетно добри, честити и поштени и тако даље. Ја те људе исто нисам познавао. Низ тих људи који се наводе ту да су убијени, исто господин тужилац наводи да су они мене видели и познали мој глас. Мој глас сигурно такви људи који мене не познају, не могу познати. Значи, следећа ствар исто, да сам ја одведен после тога кривичног дела у Бања Луку, где ја сада први пут чујем тако нешто. Значи, ја сам остао са мојом породицом, два сина, оцем и мојом женом. Тај мој син млађи, ја сам вама рекао, после убиства моје мајке је доживео тешку болест, лежао на Институту за мајку и дете седам и по месеци овде у Београду, од стреса добио акутну лимфобласну леукемију. Фала драгом богу, он је данас жив. За сада је стање добро. Према томе, на памет ми никад није падало ни мени да ја и да сам урадио, а нисам такво дело, бежим и

да сам то урадио, ја бих можда побегао из ове државе или негде друго. Нисам урадио, одговорно иза тога стојим.

И на крају, само да кажем да ми је јако тешко као окривљеном због чега предлози мојих сведока нису узети у разматрање. Заиста ми је тешко као човеку. Ја имам право, ја мислим да имам право, ја не познајем ту област, али мишљења сам да имам право да моји сведоци буду саслушани.

И желим овде само да кажем да сам у потпуности задовољан са изнетим чињеничним стањем овде браниоца мог адвоката, господина Александра Ивковића. Хвала вам, не осећам се кривим.

Председник већа: Оптужени Здравко Наранчић.

Оптужени Здравко Наранчић у завршној речи изјави:

Оптужени Здравко Наранчић: Поштоване судије, поштовани тужиоче, поштовани адвокати и сви остали присутни, сматрам да нисам крив у овоме случају и слажем се са свим што је моја адвокатица изнела у завршној речи. То би било то.

Председник већа: Немате више ништа?

Оптужени Здравко Наранчић: Немам.

Председник већа: Добро, можете се вратити на Ваше место.

Да ли неко има још нешто да изјави?

Обзиром да нема нико ништа да изјави, **председник већа објављује – главни претрес је завршен.**

Одлука у овом поступку биће објављена дана:

15.11.2019. године у 14 часова, судница број 4.

Довршено у 11:57 часова.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА